

Kustavissa viritellään vapaaehtoista vesiensuojelua

□ Sari Honkasalo

Kustavissa on ryhdytty herättelemään asukkaiden ja kesäasukkaiden kiinnostusta vapaaehtoiisiin toimiin lähivesien tilan parantamiseksi. Maaliskuussa perustetun Vesilinnien vesiensuojeluyhdistys ry:n aloitteesta järjestettiin lauantaina kunnantaloissa infotilaisuus vesistöjen kunnostamisesta.

–Kustavissakin meidän rannikkomme, nimenomaan sisäsaariston osalta, on veden laadun osalta vain tyydyttävä eikä se parane ilman toimia, totesi **Jukka Ekuri** Vesilinnien vesiensuojeluyhdistyksestä.

Ekuri muistutti, että omaloitteista paikallistason toimintaa tarvitaan, mutta mitään ei kannata tehdä ennenkuin on tarkoin selvitetty oikeanlaiset toimenpiteet ja ajankohdat. Siksi kartoitus vaatii pitkäjänteistä työtä.

–Jos esimerkiksi suinpäin poistetaan jokin kasvi, tilalle voi tulla toinen kasvi tai sinilevä. Joka vuosi vaikuttavat niin veden korkeus, auringon määrä ja niin edelleen siihen, miten eri kasvit menestyvät. Toki voimme oman laiturin ympäristön pitää sellaisena että voi uida, ja veneäyää auki, mutta myös iso kuva pitää tietää.

Työkentää Kustavissa riittää, sillä rantaviivaa on 908 kilometriä. Vakituksia asuntoja on noin 450, kesäasuntoja noin 3100.

–Meillä on yhteiset ongelmat, joihin on herätty täällä ja lähikunnissa. Nyt pitää olla itse aktiivinen, ja tehdä sellaiset suunnitelmat eri puolilla tai yhdessä, että päästään osalliseksi myös julkisesta rahoituksesta, Ekuri painotti.

Käytännön kokemuksia opiksi ja vinkiksi kustavilaisille

kertoi Uudenkaupungin Lokalahdella Haavaisten vesiensuojelutyössä alusta asti mukana ollut **Heikki Mäntsälä**.

Haavaisten alueella on ollut kirkas vesi ja runsas linnusto, mutta viimeisen 40 vuoden aikana rehevöityminen on kiihtynyt huolestuttavasti. Alueella on yli 300 vapaa-ajan asuntoa ja jonkin verran vakituista asutusta.

–Huolestuimme ja tartuimme toimeen eli perustimme kymmenen vuotta sitten vesiensuojeluyhdistyksen vesien tilan parantamiseksi ja vierailimme ympäristöviranomais-

ten luona kyselyssä, miten aloittaa suojelutoimet, Mäntsälä kertoi.

Yhdistys sai rahoitusta tutkimuksiin ja analysointeihin Euroopan aluekehitysrahastolta. Alueen tilan ympäristökartoitukset tehtiin ammattilaisyönä: veden laadun analyysit, koekalastus, kalojen lisääntymisalueiden kartoitus, kasvillisuuskartoitus, niittosuunnitelma sekä valuma-aluekartoitus.

Asiantuntijoiden lausuntojen perusteella tehtiin käytännön toimenpiteinä ruoppauksia, niittoja ja pohjakasvillisuuden poistoja.

–Vaikka osa työstä tehtiin koneellisesti, tarvittiin paljon myös talkooporukoiden työtä. Oman työn osuus on näissä aina suuri, Mäntsälä muistutti.

Koska ongelmaksi alueella todettiin veden vähäinen virtaama, nyt selvitetään mahdollisuuksia virtauksia pysäyttävän tiepenkereen ja sillan uusimiseen.

Uuteen siltasuunnitelmaan on saatu Ravakalta suunnittelurahaa, mutta valtiolle tehtyyn esitykseen pengertien puhkaisemisesta tuli pari viikkoa sitten kielteinen vastaus. –Emme kuitenkaan jätä asi-

aa siihen, vaan sitkeästi edelleen yritämme, Mäntsälä totesi.

Tulevia haasteita ovat myös kosteikkojen rakentaminen. Suunnitelmia tehdään yhteistyössä Ely-keskuksen ja valuma-alueen viljelijöiden kanssa. Yksi on jo toteutettu, kolme on vireillä.

Valonian vesiasiantuntija **Jarkko Leka** puolestaan kertoi muun muassa eri rahoitusmahdollisuuksista. Kunnostuksia hän neuvoo kuitenkin tekemään maltilla.

–Kunnostustöillä voidaan

korjata seurauksia, mutta mitä enemmän pystytään vaikuttamaan rehevöitymisen syihin, sitä kestävämpiä ratkaisuja saadaan.

Leka opasti myös lähtemään liikkeelle avoimesti niin, että kaikki intressiryhmät pääsevät sanomaan näkemyksensä.

Tilaisuudessa muistutettiin myös, että jokaisen on hyvä kääntää katse myös omaan rantaan, ettei sieltä pääse ravinteita vesistöön. Yleisö saikin opastusta esimerkiksi erilaisista kuivakäymälöistä ja kompostoinnista.

Jarkko Leka (edessä vas.) **Valoniasta** kertoi vesistökuunnostuksen mahdollisuuksista ja menetelmistä ja **Heikki Mäntsälä** Haavaisten vesiensuojeluyhdistyksestä käytännön kokemuksista Lokalahdella.